

Eesti keele 6. klassi üleriigilise tasemetöö tulemused 2013

Märt Hennoste, eesti keele peaspetsialist

Tasemetöö eesmärk

Tasemetööga kogutakse informatsiooni põhikooli riikliku õppekava üld- ja valdkonnapädevuste kujunemise, läbivate teemade ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutatuse ning kooliastme õpitulemuste omandatuse kohta.

Tasemetööga kontrollitavad õpitulemused

Tasemetöö koosnes kaheksast kohustuslikust ja ühest lisaülesandest. Lisaülesande lahendamist ei hinnatud ja see ei mõjutanud õpilase tasemetöö tulemust. Tasemetööga kontrolliti õpilaste funktsionaalset kuulamisoskust (ülesanne 1); funktsionaalset lugemisoskust (ülesanded 2, 3, 8); sidesõnade ja siduvate sõnade kasutamist lauses (ülesanne 4); suure ja väikese algustähe kasutamist (ülesanne 5); lausete kirjavahemärgistamist (ülesanded 3, 6); sõnade käänamist (ülesanne 7); üldoskusi, nagu iseseisvat tööd tekstiga ning olulise teabe leidmist ja eristamist (ülesanded 1, 2, 3, 8).

Tasemetöö parandamine ja hindamine

Tasemetöid parandasid õpetajad, võttes aluseks haridus- ja teadusministeeriumi asjakohase määruse. Eesti keele tasemetöö parandamine põhines hindamisjuhendil ja võtmel. Nende eesmärk on hindamist riigi ulatuses ühtlustada, muuta tulemused võrreldavaks.

Koolid võivad tasemetöid hinnata kasutatava hinde skaala alusel viiepallisüsteemis, kuid see ei ole soovitatav. Hindest olulisem on tasemetöö tulemusi analüüsida ning anda õpilastele ja lapsevanematele sisulist tagasisidet õpilaste teadmiste ja oskuste kohta.

Tasemetööd tuleb käsitleda kui tervikut, arvestades, et ülesanded ja üksikküsimused on esitatud kolmes raskusastmes. Sellega tagatakse tasemetöö usaldusväärsus ja hindamine kogu skaala ulatuses.

Tasemetöö tulemused

Tasemetöö tulemuste analüüs põhineb valimil, mis koosnes 1176 tööst. Põisse kuulus valimisse 51,4% ja tüdrukuid 48,6%. Valim sisaldas kõigi maakondade koole. Selle koostamisel arvestati, et esindatud oleks nii teeninduspiirkonnata, maakonnakeskuste, suurlinnakoolid kui ka valla- ja väikelinnakoolid. Valimis oli esindatud kolm põhilist koolitüüpi: algkool, põhikool ning põhikool ja gümnaasium ühe õppeasutusena.

- Tasemetöö keskmine tulemus oli 81,5% (2012 – 80,0%), mis vastab hindele „hea”.
- Maakondadest olid kõige edukamad Hiiumaa õpilased (keskmine tulemus 85,8%) (2012 – Pärnumaa 86,9%), madalaim tulemus (77,3%) oli Võrumaa õpilastel (2012 – Ida-Virumaa 69,2%). Seega said kõigi maakondade õpilased tasemetöö lahendamisega hästi hakkama.
- Maakonnakeskuste koolide keskmine tulemus oli 82,4% (2012 – 81,2%), neile järgnesid suurlinnakoolid, 81,9% (2012 – 80,8%) ning valla- ja väikelinnakoolid, 80,9% (2012 – 79,0%). Vt lisa 1.

- Kooliti sooritasid tasemetöö kõige paremini algkoolide õpilased, kelle keskmine tulemus oli 85,6% (2012 – 88,3%). Põhikoolide, mis töötavad gümnaasiumidega ühtse õppeasutusena, keskmine tasemetöö sooritusprotsent oli 82,1 (2012 – 81,0%). Põhikoolide tulemus oli 80,4% (2012 – 77,4%). Vt lisa 2.
- Tasemetöö sooritamise keskmine tulemus oli poistel 78,6% (2012 – 76,8%), tüdrukutel 84,5% (2012 – 83,0%). Tasemetöö sooritamise minimaalne tulemus poistel oli 32,4% (2012 – 34,9%) ja maksimaalne nagu eelmiselgi aastal 100%, tüdrukutel vastavalt 48,5% (2012 – 39,7%) ning 100%. Vt lisa 3.
- Hindele 3, 4, 5 sooritas tasemetöö 597 poissi ehk 98,7% (2012 – 99,2%) ning 571 tüdrukut ehk 100% (2012 – 99,5%). Hindele 4 ja 5 sooritas tasemetöö 462 poissi ehk 76,4% (2012 – 70,6%) ning 502 tüdrukut ehk 87,9% (2012 – 87,0%). Arvestades nii poisse kui ka tüdrukuid, oli tasemetöö edukalt sooritanute protsent 99,3 (2012 – 99,4%) ning nelja-viieliste protsent 82,0 (2012 – 79,0%). Tasemetööd ei suutnud positiivsele tulemusele sooritada 8 õpilast ehk 0,7% (2012. aastal 0,6%). Vt lisa 4.
- Kõige paremini sooritasid tasemetöö maakonnakeskuste koolide õpilased, kelle edukus oli 99,6% ning nelja-viielisi õpilasi 87,5% (2012. aastal oli tulemused vastavalt 100% ning 82,4%). Suurlinnakoolide ning valla- ja väikelinnakoolide õpilased näitasid peaaegu võrdsed teadmisi ja oskusi, tulemused vastavalt 99,3% (2012 – 98,9%) ja 81,3% (2012 – 80,1%) ning 99,2% (2012 – 99,4%) ning 79,7% (2012 – 76,8%). Vt lisa 5.
- Koolitüübi järgi olid kõige edukamad algkoolid, kelle edukus oli 100% ning kvaliteet 92,2% (2012 – vastavalt 100% ning 100%), neile järgnesid põhikoolid ja gümnaasiumid ühe õppeasutusena, edukus 99,2% ja kvaliteet 84,3% (2012 – 99,6% ja 80,8%) ning põhikoolid 99,4% ja 78,3% (2012 – 98,8% ja 73,9%). Vt lisa 6.

Tasemetöö tulemused ülesandeti

Tasemetööga kontrolliti õpilaste funktsionaalset kuulamis-, lugemis- ja kirjutamisoskust. Tasemetöö hindamiskriteeriumite ja punktijaotuse kohta vaata korraldus- ja hindamisjuhendist. Tasemetöös oli kaheksa ülesannet, vt lisa 7.

- Esimene ülesanne oli kuulamisülesanne (10 punkti), mis põhines Jaanus Vaiksoo muistendil „Kust Kanamatsi künnad endale nime said“. Õpilased pidid kuulama teksti ja märkima, milline valikvastus on õige. Ülesande lahendamiseks said õpilased väga hästi hakkama, selle keskmine lahendatuse protsent oli 90,14. Poiste ja tüdrukute tulemused olid seejuures ligilähedased, vastavalt 89,17% ja 91,17%. Üksikküsimuste õigete vastuste protsendid jäid vahemikku 59,01–99,49. Kõige raskem oli õpilastel otsustada selle üle, mida Kanamatsi küngasteks nimetatakse (õigeid vastuseid 59,01%), raske oli ka loo žanri määramine (76,19%).
- Teine ülesanne põhines uudisel „Tallinna teletorni maskott sai nimeks Eti“, mille lõigud pidid õpilased õigesti järjestama, nii et tekiks terviklik loogiline tekst (10 punkti). Ülesande lahendasid õpilased hästi, keskmine tulemus oli 87,45%. Teksti alguse ja lõpu äratundmine ei valmistanud õpilastele raskust, keerulisem oli sisulõikudele õige järjekorra leidmine. Tüdrukud said selle ülesande lahendamiseks paremini hakkama kui poisid, tulemused vastavalt 89,91% ja 85,12%.

- Kolmandas ülesandes (8 punkti) pidid õpilased ülesande 2 uudise põhjal moodustama neli küsimust, seejuures olid küsisõnad ette antud. Ülesanne oli kahe esimesega võrreldes raskem, keskmine lahendusprotsent 75,63. Poisid lahendasid ülesande keskmise tulemusega 69,63%, tüdrukud 81,98%. Seega valmistab küsimuste moodustamine raskust eelkõige poistele. Kõige keerulisem oli miks-küsimuse väljamõtlemine (õigeid lahendusi 57,65%), rohkem harjutamist vajab ka kuidas-küsimuste moodustamine (78,44%). Kes- ja millal-küsimustega saadi hästi hakkama.
- Neljanda ülesandega (5 punkti) kontrolliti, kui hästi oskavad õpilased lauses kasutada sidesõnu. Õpilane pidi loetelust valima õige sidesõna ja kirjutama selle lauses lünka. Ülesande lahendamise keskmine tulemus oli 92,47%. Nii poisid (90,18%) kui ka tüdrukud (94,90%) lahendasid selle ülesande väga hästi. Õppetöös väärib suuremat tähelepanu sidesõnade kasutamine rindlauses.
- Viies ülesanne (10 punkti) oli suure ja väikese algustähe kasutamise ülesanne. Õigete vastuste protsent oli selle ülesande lahendamisel 85,80, seejuures poistel 83,31 ja tüdrukutel 88,44. Kokkuvõttes saadi ülesandega hästi hakkama. Raskem oli õpilastele teoste (näiteks „Tõde ja õigus“, õigeid 62,76%) ja ajalehtede (näiteks Oma Saar, 58,93%) pealkirjade ning üldnimede õigekiri (näiteks olümpiamängud, õigeid 57,06%). Küllaltki palju eksiti ka tähtpäevade nimetustes, näiteks mardipäev, õigeid 76,70%).
- Kuues ülesanne oli lausete kirjavahemärgistamise ülesanne (10 punkti), mis lahendati keskmise tulemusega 70,79%. See ülesanne valmistas poistele tüdrukutega võrreldes kõige suuremat raskust, erinevus poiste ja tüdrukute tulemustes oli koguni 11,96%, poisid 64,98% ja tüdrukud 76,94%). Lauseti jäid õigete vastuste protsendid vahemikku 56,80–88,22. Raske oli õpilaste rind- ja põimlausete ning otsekõne kirjavahemärgistamine.
- Seitsmes ülesanne (5 punkti) oli sõnade käänamisülesanne, mille keskmine tulemus oli tasemetöö madalaim 67,98%, poistel 63,50% ja tüdrukutel 72,71%. Eriti raske oli õpilastele asesõna „see“ käänamine, õigeid vastuseid 34,44%. Kuid raskust valmistas ka nimisõna „kapp“ (59,10%) ja omadussõna „sõbralik“ (68,62%) käänamine ja õigekiri. Kokkuvõttes lahendati ülesanne siiski hindele „rahuldav“.
- Kaheksas ülesanne põhines spordipäeva tulemuste lugemisel, tabelist andmete otsimisel ning nende põhjal järelduste tegemisel. See oli tasemetöö ainuke ülesanne, mille lahendamisel suutsid poisid tüdrukuid edestada: poiste keskmine tulemus 76,64%, tüdrukutel 76,22%, kokku 76,44%. Kõige raskem oli õpilastel järeldada, mitu õpilast kuulus kooli võistkonda, õigeid vastuseid 48,04%. Teiste vastustega saadi hästi või väga hästi hakkama.

Kokkuvõtteks

2013. aastal said 6. klassi õpilased eesti keele tasemetöö lahendamise hästi hakkama. Tasemetöö oli õpilastele jõukohane, keskmine tulemus 81,5%. Tasemetööd ei suutnud positiivsele tulemusele sooritada 0,7% õpilastest. Õpetajate tagasiside põhjal peeti tasemetööd jõukohaseks, ülesanded vastasid õppekava õpitulemustele ning olid eakohased

ja huvitavad. Tasemetöö võti oli mõistetav, hindamises märkimist väärivaid probleeme ei esinenud (vt lisa 8). Tasemetöös kasutatud tekste peeti valdavalt huvitavateks ja eakohasteks. Positiivne on see, et koolid on hakanud tasemetöö puhul andma õpilastele ja lapsevanematele rohkem sisulist tagasisidet, tasemetööde numbriline hindamine on pigem teisejärguline ning põhineb koolis kasutataval hindekskaalal.

Lisa 1. Tasemetöö tulemused asukoha järgi

	N	N (%)	AUP	Keskm punktid	ÜUP	Keskm (%)	Standard-hälve	Min	Min (%)	Mediaan	Max	Max (%)
Maakonnakeskus	281	23,9	55,17	56,04	56,91	82,4	7,41	28	41,2	58	68	100,0
Suurlinn	268	22,8	54,68	55,70	56,73	81,9	8,52	30	44,1	57	68	100,0
Valla- ja väikelinnakoolid	627	53,3	54,30	54,98	55,66	80,9	8,72	22	32,4	57	68	100,0
Kokku	1176	100,0	54,92	55,40	55,88	81,5	8,39	22	32,4	57	68	100,0

N – tasemetöö sooritajate arv

AUP – alumine usalduspiir

ÜUP – ülemine usalduspiir

Min – minimaalne tulemus

Max – maksimaalne tulemus

Lisa 2. Tasemetöö tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	AUP	Keskm punktid	ÜUP	Keskm (%)	Standard-hälve	Min	Min (%)	Mediaan	Max	Max (%)
Algkool	51	4,3	56,30	58,20	60,09	85,6	6,73	36	52,9	59	68	100,0
Põhikool	525	44,6	53,92	54,66	55,41	80,4	8,70	28	41,2	57	68	100,0
Põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	600	51,0	55,14	55,80	56,45	82,1	8,17	22	32,4	58	68	100,0
Kokku	1176	100,0	54,92	55,40	55,88	81,5	8,39	22	32,4	57	68	100,0

Lisa 3. Tasemetöö tulemused õpilase soo järgi

	N	N (%)	AUP	Keskm punktid	ÜUP	Keskm (%)	Standard-hälve	Min	Min (%)	Mediaan	Max	Max (%)
Poisid	605	51,4	52,73	53,45	54,16	78,6	8,91	22	32,4	55	68	100,0
Tüdrukud	571	48,6	56,87	57,46	58,06	84,5	7,24	33	48,5	59	68	100,0
Kokku	1176	100,0	54,92	55,40	55,88	81,5	8,39	22	32,4	57	68	100,0

Lisa 4. Tasemetöö tulemused edukuse ja kvaliteedi järgi

	N	Edukus	Kvaliteet	Edukus (%)	Kvaliteet (%)
Poisid	605	597	462	98,7	76,4
Tüdrukud	571	571	502	100,0	87,9
Kokku	1176	1168	964	99,3	82,0

Lisa 5. Tasemetöö tulemused edukuse, kvaliteedi ja kooli asukoha järgi

	N	Edukus	Kvaliteet	Edukus (%)	Kvaliteet (%)
Maakonnakeskus	119	119	98	100,0	82,4
Suurlinn	261	258	209	98,9	80,1
Teeninduspiirkonnata koolid	52	52	49	100,0	94,2
Valla- ja väikelinnakoolid	656	652	504	99,4	76,8
Kokku	1088	1081	860	99,4	79,0

Lisa 6. Tasemetöö tulemused edukuse, kvaliteedi ja koolitüübi järgi

	N	Edukus	Kvaliteet	Edukus (%)	Kvaliteet (%)
Algkool	51	51	47	100,0	92,2
Põhikool	525	522	411	99,4	78,3
Põhikool ja gümnaasium ühe asutusena	600	595	506	99,2	84,3
Kokku	1176	1168	964	99,3	82,0

Lisa 7. Tasemetöö lahendatus ülesannete lõikes

	Min	Keskm (punktid)	Keskm (%)	Max	Sooritusprotsent (poisid)	Sooritusprotsent (tüdrukud)
Ül 1	3	9,01	90,14	10	89,17	91,17
Ül 2	0	8,74	87,45	10	85,12	89,91
Ül 3	0	6,05	75,63	8	69,63	81,98
Ül 4	1	4,62	92,47	5	90,18	94,90
Ül 5	4	8,58	85,80	10	83,31	88,44
Ül 6	0	7,08	70,79	10	64,98	76,94
Ül 7	0	3,40	67,98	5	63,50	72,71
Ül 8	0	7,64	76,44	10	76,64	76,22

Lisa 8. Tasemetöö tulemuste üldine jaotus

